

ประโยค ป.ธ. ๙
 แต่ง ไทยเป็นมคร
 สอบ วันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๖๑

ในฝ่ายพระราชอาณาจักร แผนกอารักขา ได้ทรงตั้งพระราชบัญญัติจัดการทหารขึ้นใหม่ เพื่อรักษาความสงบในรัชสมัยฯ ข้อนี้ เป็นพระราชฐานะของพระมหากษัตริย์เจ้ามาแต่ครั้งโบราณสมัย ในเวลาที่ป็นชนเป็น ๔ จำพวก คือ กษัตริย์ ๑ พรหมณ์ ๑ แพศย์ ๑ สุทร ๑ กษัตริย์นั้นเป็นจำพวก มีหน้าที่ป้องกันรักษาความสงบในจังหวัด จัดไว้ในจำพวกนี้ทั้งท่านผู้ปกครองและ ผู้เป็นเชื้อสายฯ พรหมณ์นั้น เป็นจำพวกขวนขวายในศาสนา ปฏิบัติสันตทัตถในไตรเพท มีความรู้เป็นครูฝึกสอนกุลบุตรให้เรียนศิลปวิทยา และเป็นผู้อำนวย การบูชาอัญพิริธต่าง ๆ แพศย์นั้น เป็นจำพวกประกอบในทางค้าขาย เป็นผู้จัดทำพัสดุทั้งหลายขึ้นเพื่อบำรุงสุขของคนทั่วไปฯ พวกสุทรนั้น เป็นจำพวกไพร่ เป็นผู้ทำการงานของผู้อื่นด้วยกำลัง อันมหาชนผู้ตั้งอยู่เป็นชุมชนในดินแดนอันหนึ่ง ๆ ซึ่งเรียกโดยอุปจารโวหารว่า บ้านเมือง หรือประเทศ จำต้องปรารณา ป็นหน้าที่กันทำ เพื่อบำรุงรักษาชุมชนนั้นให้มั่นคงแข็งแรง แม้ในจักรวัตติสูตร ก็แสดงว่า พระเจ้าจักรพรรดิราชมีจาดูรงคินีเสนา คือ กองทัพ ๔ เหล่า พลช้าง พลม้า พลรถ พลเดิน สำหรับประกอบกับจักรวรรณะระดับพระเดชาานุภาพ ทรงจัดธรรมการรักษาวรรณคฤติ คือการปกครองด้วยรักษาป้องกันอันเป็นไป โดยราชธรรมในประชาชนผู้พึงบารมีทั่วไป ทุกหมู่ ตลอดถึงเครื่องงานบางเหล่า ที่ควรบำรุงไว้ ถึงพระเจ้าแผ่นดินเฉพาะประเทศอันหนึ่ง ๆ ต่างก็ต้องมีกำลังไว้พร้อมมูลตั้งพระเจ้ากาสิไนที่มาวุชาคกซึ่งกล่าวไว้แล้วในหนหลัง แม้พระเจ้าแผ่นดิน ในครั้งพุทธกาลเช่นพระเจ้าพิมพิสารมครราช แม้ทรงนับถือในพระพุทธศาสนามั่นคง ในฝ่ายราชกิจ ก็ยังทรงเป็นพระราชฐานะโดยราชธรรม ดังมีแจ้งในกัมภีร์มหาวรรคพระวินัยตอนบรรพชาขั้นกะว่า คราวหนึ่ง ปัจจันตชนบท

ปลายพระราชอาณาเขตแคว้นมคธ เกิดจลาจลกำเริบขึ้น ต้องจัดกองทัพ
 ส่งไประงับ พวกโยธีย์ผู้ถูกเกณฑ์และไม่สมัครไป พวกกันหลบหนีไปบวช
 ในสำนักพระภิกษุทั้งหลายเป็นอันมาก ความทราบถึงพระเจ้าพิมพิสาร
 ตรัสถามโฆหาริกอมาตย์ทั้งหลาย ถึงโทษผู้รับบวชคนหลวงเช่นนี้ อมาตย์เหล่านี้นั้น
 วางบทถึงประหารชีวิต พระองค์ทรงยกความข้อนี้นี้เป็นเหตุ ทูลขอสมเด็จพระ
 พระผู้มีพระภาคเจ้า เพื่อทรงห้ามไม่ให้ภิกษุทั้งหลายรับบวชราชภักดิ์ สมเด็จพระ
 พระบรมศาสดาจารย์ก็ทรงอนุมัติ และทรงตั้งพุทธบัญญัติห้ามไว้โดยความ
 เป็นทุกกฏาบัติแก่ภิกษุผู้ละเมิด ๆ พระเจ้าพิมพิสารทูลขอครั้งนี้ ก็ด้วยพระปริชา
 ผ่อนปรนศาสนกิจและราชการให้เป็นไปไม่แก่งแย่งกัน ๆ แต่นั้นมา ในเวลา
 สงบ พระเจ้าแผ่นดินผู้เป็นศาสนูปถัมภก ก็ได้ทรงผ่อนผันพระราชทาน
 พระราชานุญาตให้พ้นจากความเป็นราชภักดิ์แก่ราชเสวกผู้ศรัทธาจะบวช
 ในพระศาสนาเป็นราชประเพณีสืบมา ๆ

ใช้เวลา ๔ ชั่วโมง กับ ๑๕ นาที.

ประโยค ป.ธ. ๙
ตัวอย่าง แต่งไทยเป็นมคร

พ.ศ. ๒๕๖๑

มหाराชวเรน หิ ทยฺยานมินุเทน อาณาจกุกเก อารกฺษาภาคภูตยา
รฎุจวารณคฺคุดิตฺยา พลานิกปรีหารปญฺณตฺตฺติปี ปญฺณตฺตฺตา ฯ อิหิ กิจจํ มนุสฺसानิ
ขตฺตฺติยพฺราหฺมณเวสฺสสุทฺทวเสณ จตฺวณฺณภาเวณ วิกตฺตกาถโต ปฎุสาย ขตฺตฺติยานิ
ภาโร โหติ ฯ ตตฺถ ขตฺตฺติยา นาม เย รฎุจวารณคฺคุดิตฺติกิจจํ กโรนฺติ, เย ปสาสกา
เจว เย จ เนสํ ทายาทา เตปี ขตฺติโยติ สงฺขํ กจฺจนฺติ ฯ พฺราหฺมณา นาม
เย สาสนกิจฺจพฺยาวฎฺฐา เวทตฺตยกฺกุสลา พุทฺธิชฺรธา หุตฺวา กุลปฺตฺเต สิปฺปานิ
สิกฺขาเปนฺติ นานายถฺยวิริมฺหิ จ อธิการิโน โหนฺติ ฯ เวสฺสา นาม เย
วณฺิษชกมฺมํ ปโยเชนฺติ สพฺเพสํ จ สุขวตฺถุณิ สํวิทฺหนฺติ ฯ สุตฺทา นาม เย
หีนชจฺจา หุตฺวา กายพฺเลน ปเรสํ ภตฺติกมฺมาทีนิ กตฺวา ชีวณฺติ ฯ เย หิ ชนา
รฎุจฺจนฺติปี ปเทโสติปี ลทฺฐปจฺจโรหาเร ยสฺมี กสฺมิณฺจ จานเ สมุหฺภาเวณ
ปฎฺวิวสนฺติ เตสํ กิจฺจสํวิภาโค ชนตํ ถิรํ กตฺวา อารกฺขิตฺตุํ อิจฺฉิตฺพฺโพ โหติ ฯ
จกฺกวตฺตฺติสฺส
ราชา จกฺกวตฺตฺติ อโหสิ, ตสฺส
หตฺถิอสฺส
อนฺตมโส มิคปฺกฺขิอาทิสฺส
สํวิทฺหิ ฯ ตเถว เอกกสฺมี รฎุเจปี ขตฺติโย สมฺปาทิตฺพลนิกาโย อโหสิ
เหฎฺฐา ยถาวตฺเต ทีฆาวุชาตเถ กาสิกฺกราชา วिय ฯ

พุทฺธกาเล มาครพิมฺพิสารราชาทโย ขตฺติยาปี กิจฺจจาปี พุทฺธสาสเน
อภิสฺทฺธา โหนฺติ อภิปสนฺนา, ราชชฺมเมณ ปน ราชกิจฺเจสุ โชรฺยหสิลา
โหนฺติ ฯ อยมตฺถุโธ วินยปีฎฺฐเก มหาวคฺคฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺส
โหติ ฯ กถํ ฯ เอกสฺมี หิ สมเย รมฺโถ มาครสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺส
พิมฺพิสารสฺส

ปจุนโต กุปีโต โหติ ยัม ปฏิจจ โส รูปสมตถาย เปเสตุ โยเช
 สัมวิทาเปตี ฯ อาณาปีตา โยธา สมพหุลา ว คนตุ อนิจฉกา โหนติ,
 เต ปลาตา ภิกขุณฺ สนฺติกํ คนฺตฺวา ปพฺพชฺสีสุ ฯ ราชา มากโร พิมฺพิสาโร
 ตมตถํ ฌตฺวา โวหาริเก มหามตฺเต ปฺจฺฉิ “โย ภณฺเ ราชภฺภูํ ปพฺพาเชติ ก็
 โส ปสวตีติ ฯ เต อุปชฺฌายสฺส เทว สีสํ เณตฺตพฺพนฺติ อาหํสุ ฯ โส เอตํ
 นิทานํ เอตํ ปกรณํ อาโรเปตฺวา ภควนฺตุํ อุปสงฺกมิตฺวา เอตทโวจ “ภนฺเต
 อยฺยา ราชภฺภูํ น ปพฺพาเชยฺยุนฺติ ฯ ภควาปี อนุชานี ฯ ตโต จ เอตํ
 นิทานํ เอตํ ปกรณํ อารพฺภ วิตฺติกฺกมนฺตสฺส ทุกฺกฏาปตฺติภาเวน สิกฺขาปทํ
 ปญฺญาเปตี “น ภิกฺขเว ราชภฺโฏ น ปพฺพาเชตพฺโพ, โย ปพฺพาเชยฺย,
 อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺสชาติ ฯ ราชา มากโร พิมฺพิสาโร สาสนิกิจฺจํ เจว ราชกิจฺจณฺจ
 อนจฺฉินฺทเนน ปวตฺเตตฺตุํ สิลิสีกรณโกสฺสเลน เอวํ อยาจิ ฯ ตโต ปฏฺฐาย
 สาสนุปตฺตมฺภกา ขตฺติยา สนฺติสมเย สงฺครํ กตฺวา พุทฺธสฺสเนน ปพฺพชฺชาย
 สทฺธาชฺชตฺตานํ ราชเสวกานํ ราชภฺภูภาวโต โมกฺขํ อนุชานนฺติ ฯ อิทํ
 ยาวชฺชตฺตนา สาทจฺจภูตา ปเวณิ โหติ ฯ